

Sygn. akt V CZ 47/15

POSTANOWIENIE

Dnia 24 września 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Teresa Bielska-Sobkowicz (przewodniczący,
sprawozdawca)

SSN Mirosław Bączyk

SSN Krzysztof Strzelczyk

w sprawie ze skargi T. C.

o wznowienie postępowania

w sprawie z powództwa I. K. i G. G.

przeciwko I. C. i T. C.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

w Izbie Cywilnej w dniu 24 września 2015 r.,

zażalenia skarżącego na postanowienie Sądu Apelacyjnego w Katowicach

z dnia 23 lutego 2015 r., sygn. akt V ACz 104/15,

1) oddala zażalenie,

2) oddala wniosek adw. Z. K. o przyznanie ze Skarbu Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu w postępowaniu zażaleniowym.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Katowicach, postanowieniem z dnia 31 marca 2014 r. w sprawie z powództwa I. K. i G. G. przeciwko I. C. i T. C. o zapłatę, odrzucił skargę pozwanego o wznowienie postępowania, zaś Sąd Apelacyjny w Katowicach postanowieniem z dnia 24 listopada 2014 r. oddalił zażalenie pozwanego wniesione na powyższe postanowienie.

W kolejnej skardze o wznowienie postępowania, tym razem w sprawie zakończonej prawomocnym postanowieniem Sądu Apelacyjnego z dnia 24 listopada 2014 r., pozwany wywodził, że nie był należycie reprezentowany w postępowaniu zakończonym tym postanowieniem, przez co został pozbawiony obrony swoich praw. Ponadto wskazał nowe okoliczności, uzasadniające wznowienie postępowania. Postanowieniem z dnia 23 lutego 2015 r. Sąd Apelacyjny odrzucił skargę uznając, że skarga zmierzająca do wzruszenia postanowienia Sądu drugiej instancji, którym oddalono zażalenie pozwanego, jest niedopuszczalna.

Pozwany zażaleniem zaskarżył powyższe postanowienie, wnosząc o jego uchylenie i przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu w Katowicach do ponownego rozpoznania. Zarzucił naruszenie art. 410 § 2 k.p.c. poprzez błędną wykładnię, skutkiem czego przedwcześnie odrzucono skargę o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 30 marca 2001 r. jako niedopuszczalną, bez wezwania pozwanego do jej uzupełnienia. Zarzucił ponadto naruszenie art. 200 § 1 k.p.c. w związku z art. 405 k.p.c. poprzez zaniechanie wydania postanowienia o przekazaniu skargi do rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Katowicach, który wydał wyrok kończący postępowanie w sprawie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wbrew twierdzeniom skarżącego, Sąd Apelacyjny nie dopuścił się naruszenia wskazywanych w zażaleniu norm prawnych. Pozwany, skargą odrzuconą postanowieniem z dnia 23 lutego 2015 r., domagał się wznowienia postępowania zakończonego prawomocnym postanowieniem Sądu Apelacyjnego

z dnia 24 listopada 2014 r. Przedmiotem tego postępowania było jedynie rozpoznanie zażalenia na postanowienie odrzucające skargę o wznowienie postępowania. Zakres postępowania decydował zatem o właściwości sądu, nie było więc podstaw do przekazania skargi do rozpoznania Sądowi Okręgowemu. Sąd Apelacyjny, z uwagi na przedmiot zaskarżenia, zwolniony był również z obowiązku wzywania skarżącego do dodatkowego uprawdopodobniania okoliczności stwierdzających zachowanie terminu do wniesienia skargi o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Katowicach, czy też uzasadniających podstawy lub dopuszczalność wznowienia. Z przepisu art. 399 k.p.c. jednoznacznie wynika, że można żądać wznowienia postępowania, które zostało zakończone prawomocnym wyrokiem, a wyłącznie na podstawie określonej w art. 401¹ postępowanie może być wznowione również w razie zakończenia go postanowieniem. Sytuacja taka w niniejszej sprawie nie zachodziła.

Podkreślić należy, że skarga o wznowienie postępowania jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, którego uwzględnienie może prowadzić do wzruszenia prawomocnego wyroku. Z tego względu wymogi formalne dotyczące jego wnoszenia są ściśle określone i nie ma podstaw do swobodnego rozumienia zasad określonych w procedurze cywilnej.

Zasadne zatem było odrzucenie skargi o wznowienie postępowania, skoro nie dotyczyła postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem ani postanowieniem orzekającym co do istoty sprawy, ale postanowieniem sądu drugiej instancji, oddalającym zażalenie na postanowienie, którym odrzucono skargę o wznowienie postępowania niespełniającą wymogów formalnych.

Wobec powyższego, na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

Odnosząc się do żądania zasądzenia na rzecz pełnomocnika pozwanego kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu, należy zauważyć, że skoro środek zaskarżenia, wniesiony przez pełnomocnika ustanowionego przez sąd, podlega, jako oczywiście bezzasadny, oddaleniu, to brak jest uzasadnienia dla przyznania mu od Skarbu Państwa, a więc ze środków publicznych, kosztów

pomocy prawnej udzielonej z urzędu (por.: postanowienie SN z dnia 20 września 2007 r., sygn. akt II CZ 69/07, OSNC z 2008 r., nr 3, poz. 41, postanowienie SN z dnia 26 listopada 2010 r., sygn. akt IV CSK 332/10, nie publ.).

I.n